

opusdei.org

Bog ne čini greške: Eduardito, dijete koje je preobrazilo obitelj

Priča o Eduarditu, sinu Eduarda Ortíza de Landázurija i Laure Busca, pokazuje kako bolest i krhkost mogu preobraziti obitelj iznutra, učeći ih živjeti svetost u svakodnevnom životu.

15.02.2026.

Svetost, a ne stanje idealnog savršenstva, obično je jednostavan odgovor koji dajemo na okolnosti u

kojima smo pozvani živjeti. Sveti Josemaría, u jednoj od svojih propovijedi iz djela Susret s Kristom, sugerirao je da je njegov posao kao svećenika jednostavno staviti svaku osobu pred zahtjeve vlastitog života, pomažući joj da otkrije što Bog traži od nje u svakom trenutku (usp. br. 99).

Ova „blagoslovljena odgovornost“ ima vrlo ljudsko značenje u priči o Eduardu Ortízu de Landázuri i Lauri Busca, koji su naučili upravljati posebno složenom obiteljskom situacijom: bolešću njihovog trećeg djeteta, Eduardita.

Eduardito je rođen u Granadi[1] 29. studenog 1949. u vrijeme promjena za obitelj. Od vrlo rane dobi, nakon kompliciranog poroda, počeli su primjećivati poteškoće u njegovom govoru i pokretljivosti. Dijagnoza idiopatske epilepsije s teškim

mentalnim oštećenjem[2] označila je prekretnicu u dinamici kućanstva.

Međutim, umjesto da to dožive kao paralizirajuću tragediju, Eduardo i Laura pokušali su to integrirati u normalan život velike obitelji. Shvativši da Eduardito ne može pratiti akademski tempo druge djece, njegova majka tražila je alternative kako bi mu pomogla da se osjeća korisnim i zabavljenim, otkrivši da ima talent za slikanje i šivanje, hobije kojima će se baviti do kraja života.

Iz perspektive svoje vjerske formacije, Eduardo i Laura nikada nisu odustali. Carlos, drugi sin, prisjeća se kako je „nakon što je s velikim entuzijazmom primio svoju prvu pričest [u Granadi], Eduardito nastavio ići na ispovijed i primiti pričest prilično često dok je živio s mojim roditeljima, s velikom spontanošću i prirodnošću.“[3]

Zajednički život, naravno, nije bio bez trenja i iscrpljenosti. Eduarditovi napadi bili su česti i iscrpljivali su ga, što je remetilo ritam odmora cijele obitelji. Guadalupe, koja je bila osam godina mlađa, prisjeća se „da je bilo trenutaka kada nije bilo lako živjeti s Eduarditom, iako smo ga svi jako voljeli.“[4]

Nakon što je proveo vrijeme u Granadi i slijedeći savjete liječnika u Pamploni, složili su se da nikada ne smije spavati sam, kako bi mogli na vrijeme reagirati na njegove krize. Morali su biti budni kako bi spriječili da padne iz kreveta, ozlijedi se ili ugrize jezik te da odmah upozore Eduarda ako se situacija zakomplicira. Braća i sestre su naučila izmjenjivati se u ovom noćnom bdjenju, zadatku koji je, iako prirodno zahtjevan, na kraju postao prirodan način ljubavi i brige jedno za drugo.

Ponekad bi napetosti kod kuće rasle; Eduardito je mogao imati nagle reakcije ili trenutke frustracije koje je bilo teško kontrolirati. Tijekom tih epizoda, poput one kada je razbio posuđe u kuhinji, Laurina reakcija nije bila dramatična ili prijekorna, već tiha strpljivost i duboka naklonost. Otpratila bi ga u njegovu sobu i čekala da se smiri, pokušavajući osigurati da ostatak obitelji te situacije doživljava prirodno i bez zamjeranja.

Kako su godine prolazile, fizički i emocionalni napor počeo je uzimati svoj danak, posebno na njegovoj majci. Eduardito je zahtijevao gotovo isključivu pažnju, a ponekad su njegovi ispadi postajali sve teži za upravljanje, do te mjere da su uzrokovali rizične situacije koje su ozbiljno brinule Eduarda.

Nije bila idealna situacija; bilo je trenutaka prave tjeskobe i sumnje o

tome kako postupiti. U jednom trenutku, Eduardova majka, Eulogia, preselila se živjeti u obiteljsku kuću. Velika napetost nastala je zbog toga što su Eduardito i njegova baka bili pod istim krovom; ljutili bi se jedno na drugo i bili ljubomorni jedno na drugo, što je bilo razumljivo s obzirom na njihove okolnosti, budući da su oboje zahtijevali puno pažnje. [5]

María Luisa se prisjeća: „Moj otac se mnogo molio za Eduardita i suočavao se sa svim situacijama koje je uzrokovala njegova bolest s velikim povjerenjem u Boga i spokojem.“

Konačno, 1969. godine, Eduardo je, nakon mnogih razgovora sa stručnjacima i sa suprugom, donio tešku odluku da primi sina u Psihijatrijski centar u Pamploni, jer se bolest manifestirala sve češćim epileptičkim napadima i reakcijama većeg intenziteta.

María Luisa prisjeća se posebno složene epizode koja je označila prekretnicu: u trenutku frustracije, Eduardito je naglo reagirao kuhinjskim nožem. Dok ga je pokušavala smiriti, Laura je zadobila ozljedu leđa. Iako je pokušala umanjiti ozbiljnost ozljede, Eduardo je shvatio da situacija sada prelazi mogućnosti kućne njege i da moraju potražiti vanjsko rješenje za dobrobit svih.[6]

Eduardo je razgovarao sa svojom djecom i iskreno im objasnio situaciju. Lauri je bilo jako teško prihvatiti, ali su shvatili da je promjena nužan korak za dobrobit svih. Bila je to bolna odluka, donesena u molitvi, iz uvjerenja da je to najodgovorniji izbor u njihovim okolnostima.

Carlos, još jedno od djece, prisjeća se da je „većina nas, braće i sestara, pošla s njim. S velikim smo čuđenjem

vidjeli kako Eduardito nije pružio ni najmanji otpor, prihvaćajući svoju novu situaciju sa svim njezinim posljedicama [...]. Nakon toga, moj je otac želio da svi odemo kući i kažemo mojoj majci da je sve prošlo dobro. Moja je majka bila sretna sa svime što smo joj rekli, ali naravno da je to za nju bio vrlo bolan korak.“[7]

Čak i nakon prijema, Laura je pokazala veliku hrabrost prihvaćajući medicinske preporuke o produžavanja posjeta kako ne bi narušila dječakovu stabilnost. Bila je to vježba snage, zahtijevajući od njih da prihvate da budu udaljeni od sina više nego što bi željeli, jer su se liječnici složili da je to najbolje za njega.

Godinama kasnije, 29. kolovoza 1981., blaženi Álvaro del Portillo rekao im je da vam je „Eduardito učinio toliko dobra i, iako se to može

činiti nemogućim, zbližio vas je i pomogli ste jedni drugima. Ponekad ne možemo razumjeti, ali Bog ne griješi.“[8] Eduardito je umro 18. studenog 2019.[9]

U osnovi, svetost se sastoji u prihvaćanju onoga što nam život donosi i življenju toga kao Božjeg poziva na ljubav. To prihvaćanje, puno ljubavi i nade, preobražava teškoće i tuge u Isusov križ i put otkupljenja.

Stoga se prisjećamo riječi svetog Josemarije: „Kakvom ljubavlju Isus grli drvo koje će Mu donijeti smrt! Nije li tako da se osjećaš sretnim i da sve poteškoće, sve tjelesne i duševne boli pobjeđuješ čim se prestaneš plašiti Križa - onoga što ljudi zovu križem - i svoju volju potpuno sjediniš s božanskom Voljom?“ (Križni put, 2. postaja)

[1] Vjenčani 1941., Laura i Eduardo živjeli su u Madridu do 1949. Eduardo je zatim dobio katedru u Granadi 1949. i tamo su se preselili. Godine 1958. preselili su se u Pamplonu.

[2] MENDO, Hilario, La fortaleza de una mujer fiel. Laura Busca Otaegui, ur. Palabra, Madrid 2009., str. 29 [svi navodi iz ovog teksta su neslužbeni prijevodi].

[3] La casa del médico: una semblanza de la familia Ortiz de Landázuri Busca, neobjavljena knjiga Eduardova i Laurina sina Carlota.

[4] MENDO, Hilario, Distintos y unidos, Palabra, Madrid 2023., str. 110. Kao što je prije spomenuto, Eduardito je imao šestero braće i sestara: Manolo i Laura, stariji od njega 4 odnosno 2 godine; Carlos, José María, María Luisa i Guadalupe (zvana Upe), mlađi od njega 1, 4, 6 odnosno 8 godina.

[5] MENDO, Hilario, Distintos y unidos, Palabra, Madrid 2023. str. 184

[6] Ibid.

[7] MENDO, Hilario, Distintos y unidos, Palabra, Madrid 2023. str. 186.

[8] MENDO, Hilario, Distintos y unidos, Palabra, Madrid 2023. str. 235.

[9] MENDO, Hilario, Distintos y unidos, Palabra, Madrid 2023. str. 189.